

XUÂN TRÁNG SĨ

PHẦN I.- NGUYỄN TÁC

Tráng sĩ hãy ngâm câu:
"Túy ngoạ sa trường quân mạc tiểu
Cổ lai chinh chiến kỷ nhân hồi!"
Cũng bởi vì:
Lòng quyết tử tiến lên đường gió bụi
Hai bàn tay thề phục lại sơn hà
Thái bình dương lấp bằng nguồn tử nhục
Lấy máu đào rửa sạch máu yêu ma.

Thế cho nên:
Tráng sĩ hãy cùng ta tay cầm tay
Thu năm hồ đúc lại một hồ say
Đêm xuân đầu với rượu nồng pháo nổ
Hãy vui đi cho đỡ buồn xa đất Tổ

Rồi ngày mai từ ngày mai
Lý tưởng Việt như trời xuân sáng tỏ
Chép sử Việt ánh sương phơi màu đỏ
Tráng sĩ cầm thanh gươm của ông cha
Phần hồn xưa giết giặc đòi lại nhà

Tráng sĩ hãy tiến lên
Những xâm lược bóc lột hại sinh linh
Những buôn dân bán nước cầu tư vinh
Hãy giết sạch chỗ gờm tay sợ ác
Cho trong trắng nòi con Hồng cháu Lạc.

Rồi ngày mai:
Rồi ngày mai Thăng nghĩa tiếng ca
Sẽ vang lừng đây đó quốc gia
Và tráng sĩ lại cùng ta cùng hát
Câu "Sát Thát", "Bình Ngô" của ông cha.

Từ thuở nọ"
"Đoạt sáo Chương Dương độ"
"Cầm Hồ Hàm Tử quan"

Súng nổ ran!
Pháo nổ ran!
Cùng hân hoan!

(1942)

PHẦN II.- CHÚ GIẢI

A.- Giải Nghĩa Những Câu Chữ Khó

“ Tuý ngọa sa trường quân mạc tiểu
Cồ lai chinh chiến kỷ nhân hồi.”

Tạm dịch: Say nằm trận địa ai cười
Xưa nay chinh chiến mấy người hồi hương.

Sát Thát: Quân nhà Trần đại phá quân Nguyên (Đã giải thích ở trên).
Bình Ngô: Lê Lợi, Nguyễn Trãi đại phá quân Minh (Đã giải thích ở trên)
Đoạt sáo Chương Dương độ; Cầm Hồ Hàm Tử quan : Những trận chiến
thắng oanh liệt của quân nhà Trần:

Tạm dịch: Chương Dương cướp giáo giặc
Hàm Tử bắt quân thù.

B.- ĐẠI Ý TỔNG QUÁT

Biểu dương tinh thần tráng sĩ. Người tráng sĩ là những người có hùng tâm, nhiệt huyết, mang hoài bão lớn lao, sẵn sàng chiến đấu cho lý tưởng cao cả. Quyết tử cho tương lai Tổ Quốc. Noi gương truyền thống chiến đấu của ông cha, quyết tâm giết giặc cứu nước, lập lại hòa bình vĩnh cửu cho giang sơn dân tộc.

C.- Ý NGHĨA CHI TIẾT

Lời hô hào, kêu gọi tráng sĩ hãy hưởng ứng, đồng thanh mà ngâm vang lên lời thơ phóng khoáng hào hùng mà xông pha trận địa. Thơ rằng: “Say nằm chiến địa ai cười! Xưa nay chinh chiến mấy người hồi hương.”

Bởi vì: Lòng quyết tử, coi cái chết nhẹ tựa lông hồng, mang lý tưởng đấu tranh phục lại sơn hà. Ra tay lấp bằng nguồn tủ nhục tràn như nước biển Thái bình dương. Quyết đem giọt máu đào rửa sạch máu tanh hôi của những loại yêu ma. Thế cho nên: Những tráng sĩ! hãy thu cả năm hồ dốc lại một hồ mà say, nghĩa là đoàn kết nhất trí, trăm người như một, cả dân tộc cùng say sưa trong lễ chiến đấu.

Hôm nay, đêm đầu xuân, nơi tha hương, chúng ta cùng vui trong men rượu và tiếng pháo đón xuân để vơi đi những nỗi buồn khi phải xa đất Tổ. Để

rồi ngày mai, và từ ngày mai: Biểu dương lý tưởng Việt trong sáng như trời Xuân. Chúng ta sẽ chép nên trang sử Việt óng ánh như ánh sương mai, rực rỡ như màu máu đỏ. Chúng ta những người tráng sĩ cầm thanh gươm truyền thống chiến đấu của ông cha quyết giết giặc đòi lại nhà. Hãy tiến lên!

Tất cả những bọn xâm lược, bóc lột tàn hại sinh linh, và những bọn buôn dân bán nước cầu tư vinh, cứ giết sạch mà không sợ mang tiếng ác. Bởi phải làm như vậy để cho trong trắng nòi giống con Hồng cháu Lạc.

Rồi ngày mai: Ngày mai lời ca "Thăng Nghĩa" sẽ ca vang khắp đó đây. Lúc đó các tráng sĩ cùng với ta cất cao lời hát: "Sát Thát và Bình Ngô", những trận đại thắng vẻ vang của ông cha chúng ta từ thuở nọ. Ca rằng: "Chương Dương cướp giáo giặc; Hàm Tử bắt quân thù."

Súng nổ vang chiến thắng - Pháo ran lời hoan hô

- Hoà bình xây dựng cơ đồ Vạn Xuân

D.- BÌNH LUẬN

Đề tài "Xuân Tráng Sĩ", thoát thấy có cái gì mạnh mẽ, linh hoạt tươi sáng và tin tưởng. Khi nghe lời hô hào cùng các chiến sĩ hưởng ứng đồng thanh hô vang lên lời thơ tràn đầy dũng cảm, khi khải và hiên ngang, khiến người nghe phải nôn nao niềm xúc động.

Bằng thể thơ mới và cách hành văn đặc sắc, linh hoạt, gợi cảm. Ngoài câu thơ Đường bằng chữ Hán, cả toàn bài không dùng đến điển cố, ẩn dụ như thường thấy ở những bài khác. Thái Bình Dương là hình ảnh biểu tượng cho nguồn tủy nhục tràn đầy. Khơi lên để mà quyết lấp cho bằng. Sát Thát, Bình Ngô, Cầm Hồ, Đoạt Sáo là những trận đại thắng đã ghi đậm những nét vàng son, những chiến công oanh liệt. Cũng như những tấm gương, những bài học, những vinh dự hiển hách của lịch sử lại là những từ ngữ quen thuộc. Vì đã khắc dạ ghi xương và đã lấy đó làm mục tiêu để tiến tới.

Những tiếng "Hãy", tiếng "Quyết", tiếng "tiến lên" là những tiếng trống thúc trận, xôi nổi, đục giã như những tiếng "sắt tiếng vàng chen nhau." Mơ màng sát khí, lẫm liệt oai phong. Đẹp thay hình ảnh những tráng sĩ qua những dòng thơ nhỏ ngọc phun châu.